

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

Giáo lý căn bản - 10

[05/02/2024 - 12:33 – anhlibrary]

Thưa đại chúng, chúng ta đã học xong cái 14 tâm sở tiêu cực, 14 tâm sở đó nó cộng với 13 tâm sở trung tính nó thành ra là 27. $14 + 13 = 27$, thì 27 này là 27 tâm sở khi mà nó cộng với tâm, tâm đây chỉ là biết thôi nha, tâm đây chỉ là biết không có thiện, ác gì. Tôi nhắc lại, sở dĩ mình kêu là 121 là tại vì mình kê ra các tình huống là cái biết đó nó cộng với cái gì, ra tâm gì chứ còn căn bản tâm chỉ là một thôi, tâm chỉ là biết thôi không thiện không ác gì hết, thì cái tâm đó nó nương vào căn nào trong 6 căn, biết trần nào trong 6 trần và tâm sở nào đi chung với nó. Căn, cảnh và tâm sở: chính 3 cái này nè nó quyết định tâm đó là tâm gì. Chúng ta đã học xong 13 tâm sở trung tính. Có người nhấn tin là chúng tôi đã quên, sót không giải thích cái tâm sở định, không ngờ tâm sở quan trọng như vậy mà lại bị bỏ sót, không sao chỉ nói thoáng qua thôi.

Định bản thân nó không thiện không ác gì hết, tâm sở Định nó chỉ là cái sự tập trung tư tưởng, cái sự tập trung đó nó có thể đi với tâm thiện hoặc là tâm bất thiện. Thí dụ như một con cò mà nó đứng mà nó rình cá, một người thợ săn mà đang rình thú để bắn hay là một Hành giả đang chuyên tâm tập chú vào cái đề mục. Thì trong cả 2 đề mục thiện, ác đó, thì cái tâm sở định nó chỉ đóng vai trò rất là máy móc, đó là sự tập trung vào cái đối tượng thôi, chứ đây bản thân nó không có thiện, ác gì hết. Nhưng mà sở dĩ nó được gọi là thiện là bởi vì bên cạnh nó là các tâm sở thiện, còn nó sẽ trở thành bất thiện khi nó đi cùng với các tâm sở bất thiện, nhớ. Định có hai trường hợp, là có lúc nó đi với tâm bất thiện, có lúc nó đi với tâm thiện, Về mặt kỹ thuật nó là vậy thôi. Như bữa hôm tôi có nói Tâm sở tư: chính là cái chủ ý. Tâm sở tác ý manasikāra nó chỉ là sự cố ý. Còn Tâm sở định là sự tập trung.

Thí dụ như: Do có chủ ý, nhắm cái mục đích gì? Cho nên chúng tôi đã lấy cái mũi khoan đặt vào trong tấm gỗ, đó là chủ ý và cái tác ý ở đây là sự cố ý, có nghĩa là cái lỗ khoan đó được thực hiện một cách cố ý chứ không phải ngẫu nhiên hay vô tình. Va cái định là gì? Định chính là chúng ta giữ cái mũi khoan không cho nó lệch qua chỗ khác, cái chỗ mình đã đánh dấu bằng mực. Đó là định, nhớ, một cái là chủ ý, một cái cố ý, một cái là sự tập trung tư tưởng. Bây giờ mình dạy tiếp... Nói thêm định chút xíu: Thì Định bên bất thiện nó có lúc mạnh, lúc yếu tùy vào cái tâm ác của đương sự. Ví dụ như mình chỉ tập trung để mà mình khều cái trái, khều tổ chim cái việc đó nó cũng không cần phải mất nhiều thời gian lắm. Chỉ khều cái tổ chim hay là khều cái trái chín trên cây lúc đó cũng xài định, nhưng nếu trèo tường, khoét vách, mở tủ sắt thì bắt buộc là sự tập trung tư tưởng của mình phải cao độ, ghé ghóm lắm nhưng mà chỉ tới mức đó thôi, chỉ tới cái mức gọi là định dục giới thôi. Có nghĩa là sao? cái Định này nó không thể kéo trong nhiều ngày, nhiều giờ được, nhớ. Và cái định đó nó không đủ để đưa mình đi về các cảnh giới cao được, nhớ, nếu nó đi với bất thiện, thứ nhất thời gian nó kéo dài không có lâu, thứ hai nó không thể đi về các cảnh giới cao, nếu nó đi với bất thiện nó chỉ đứng có đường là đi xuống thôi. Nhưng riêng cái định khi nó đi với thiện, cũng tâm sở đó nha, khi nó đi với thiện thì kinh khủng lắm, nó có thể giúp cho 1 Hành giả cận định kéo dài cái thời gian tập trung tư tưởng trong nhiều giờ, và nó có thể giúp cho Hành giả đắc sơ thiền trở lên có thể an trú trong đó suốt nhiều ngày, đầy, và chưa hết, còn nữa cái định khi mà đi với thiện ngoài cái chuyện nó có khả năng thể kéo dài thời gian ra nó còn khả năng làm cho hành giả được an lạc, bởi vì định khinh an mà, không rời nhau và nếu mà Hành giả không bỏ cuộc thì cái định đó nó đưa Hành giả đến sơ, nhị, tam, tứ, thiền định. Hành giả có thể được nhiều cái lợi lạc lắm. Thí dụ như trước mắt Hành giả có thể bỏ ăn, uống, tiểu tiện, nhúc nhích, cử động, xê dịch trong nhiều ngày. An lạc lắm, Khi mà mình hạn chế tất cả các nhu cầu vật chất thì lập tức mình an lạc, nói thẳng như vậy thôi, nói thẳng như vậy thôi, mát lạnh, nhẹ như bâng. Thứ nhất là vậy.

Thứ hai nếu đắc tứ thiền trở lên thì mình có khả năng hóa hiện thần thông như mình muốn, với khả năng định tâm như vậy, không có đất mình có thể tạo ra đất, tạo ra nước, tạo ra lửa, tạo ra gió, tạo ra hình hài này nọ hoàn toàn do cái tâm lực của mình thôi. Chưa hết, ngoài cái chuyện là cái

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

định ở bên thiện mà thiện đáo đại, thiện sắc và vô sắc trở lên, một là nó làm cho mình an lạc hiện tại, hai là khả năng nó cho mình khả năng hóa hiện thân thông nếu mà đắc ngũ thiền, ba là nếu lúc cận tử mà vẫn còn giữ được thì nó đưa mình về các cõi cảnh giới phạm thiên, mà tuổi thọ thì không tưởng được, ví dụ như là tuổi thọ cao nhất của sắc giới là 500 đại kiếp, cõi cao nhất của vô sắc là 84 nghìn đại kiếp, dễ sợ như vậy, cái năng lực của định nó mạnh như vậy đó. Nhớ. Khi mà Định đi bên bất thiện thì không, nó chỉ có khả năng là một ít thời gian và nó chỉ có khả năng đưa mình đi xuống thôi, nhớ. Định nó quan trọng như vậy.

Còn một chuyện nữa khi một người mà chưa có biết tu hành, chỉ sống chìm sâu trong hưởng thụ, vật chất thì tôi đã nói 1000 tỷ lần đó là với một người như vậy đó thì Thế giới này đối với họ có vô số thứ để mà ngắm nhìn, để thưởng thức và chịu đựng, đương nhiên cái chịu đựng nhiều hơn cái thưởng thức. Và chính vì có quá nhiều cái để thấy, nghe, ngửi, nếm, đụng cho nên cái phiền cũng theo đó mà nó bủa vây, giăng phủ, lấp kín tâm tư của chúng ta, đây, vì Phật dạy một người không có tu hành, không niệm, không định, không tuệ thì cái nội tâm của người đó nó giống như còn bò bị lột da vậy đó, có nghĩa là nội cái mà nắng gió mưa sương là đã mệt rồi, còn bị côn trùng chích đốt tứ bề, bốn phía, ghê như vậy, một nội tâm không có tu y như một con bò mà bị lột da, hoặc là mình tưởng tượng thôi giờ con bò bị lột da quý vị không có thấy, thôi tưởng tượng cái thân của quý vị đi, cái thân của quý vị đi nếu ở xứ lạnh mà để “tout nue” trụi lủi vậy đó, quý vị coi nó lạnh cho chết, còn nếu mà ở xứ nóng ngoài nắng gió mưa sương, còn ba cái vụ côn trùng này nọ, kiến bò, bù mắt, ruồi nhặng, quý vị tưởng tượng Tâm không có tu y chang vậy, y như vậy, nhớ. Cho nên người không tu thì là họ bỏ ngõ 6 căn và 6 trần đối với họ là không đếm xiết, có vô số thứ để nhìn, nghe, ngửi, nếm, đụng và đương nhiên là 6 trần ấy 99,9% đều là bất toại. Trong khi đó đối với người tu tập thiền định, có định, phát huy cái định của họ, theo hướng thiện thì Thế giới này đối với họ nó không đa đoan, nhiều khê như là người không có tu. [9:13]

[05/02/2024 - 05:44 - anhlibrary]

Thí dụ như đối với người Hành giả thiền chỉ Samatha khi mà họ chuyên tu về định, họ lấy định làm cái nguồn sống chủ lực, chủ đạo thì cái thế giới này đối với họ nó chỉ gom lại 10 thứ thôi, mình nghe một bên hàng tỷ thứ, bây giờ nó gom còn 10 thứ là mình thấy đặc biệt rồi, thứ hai, là khi mà họ gom cả vũ trụ: đất đá, đại dương, con người, chim muôn, súc vật, bò bay máy cưa họ gom lại còn đúng 10 thứ. Họ tập chú vào một trong các đề mục: xanh, vàng, đỏ, trắng là 4. Đất, nước, lửa, gió là 8. Hư không, ánh sáng là 10. Tức là họ đi đâu đi nữa là họ mở mắt ra họ nhìn Thế giới họ chỉ nhìn thấy có 10 thứ đó thôi. Khi họ tu mục đất, thì họ niệm đất, đất, nước, nước, lửa, lửa, gió, gió cả đời họ chỉ biết. Đó là định, sự phát huy của định kinh khủng như vậy đó. Cả thế giới gom lại còn có 10 thứ, thì thử hỏi làm sao nó không mạnh được. cái tâm họ lúc bây giờ giống như cái đập thủy điện như nước nó bị ngăn, ngày xưa nó chảy lan man, chảy bạt ngàn, còn bây giờ thì không, nó tập trung một hướng một thôi, tâm họ được đập một cái đập Tam Hiệp nó chặn lại hết. Cho nên cái chỗ rò nào, chỗ rò rỉ nào kinh khủng lắm, kinh khủng lắm, nó mạnh lắm. Các vị có biết bên Đức, bên Việt Nam chắc có rồi, bên Đức nó có cái máy khoan cắt bê tông bằng nước, quý vị biết không? tôi có kể cho quý vị nghe khoan cắt bê tông mà bằng nước, cái vòi đó mà mình chỉnh cho ngon rồi đó là nó cắt coi như kỳ đó... bây giờ tôi kể tôi còn rùn mình. Kỳ đó tôi mượn về để rửa sân, sân bị rêu, mà cái máy cái áp suất chỉ đủ để rửa rêu thôi đó, mà kỳ đó nó bật ra khỏi tay chúng tôi, nó bật khỏi tay mà nó quét một cái đường nước là hư cánh cửa, tôi tưởng tượng cái con mắt tôi bị sao, dĩ nhiên kỳ đó chúng tôi có mang kiến, tôi giăng tôi tháo mắt kiếng ra, chứ tôi là người bị cận, kỳ đó là chắc là bể mắt kính, vỡ mắt kính, vỡ tròng, kính như vậy, cũng là nước thôi, nó mềm như nước vậy nhưng mà khi mà nó được nén vào một cái tia nhỏ thì áp suất của nó cực mạnh, nhớ. Tâm định nó y chang như vậy, rồi. Nói như vậy mới tạm tạm yên tâm là về cái định nó như vậy đó.

Bây giờ mình qua 25 tâm sở tích cực tức là 25 tâm sở này khi nó cộng với 13 tâm sở trung tính thì nó lập tức nó tạo nên cái gọi là tâm lành, tâm thiện, tâm tốt, muốn là về trời, về phạm thiên, muốn thành Phật thành Bồ tát, thành các nhân vật lớn nhất trong tam thiên, đại thiên, tất thấy đều phải nhờ đến 25 tâm sở này, không có ai phủ hộ mình hết, minh sư thiện hữu chỉ là hà hơi tiếp

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐÍNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

sức, hỗ trợ, trợ lực, chứ còn căn bản mình phải là có 25 tâm sở này, nhớ. Ngay cả Minh Sư Thiện Hữu là gì? Minh Sư Thiện Hữu là cái người mà bản thân họ có 25 và họ có khả năng giúp cho mình phát triển 25 giống họ, thì đó gọi là Minh Sư Thiện Hữu, còn cái người nào mà bản thân họ không có mà họ cũng không có khả năng giúp mình thì né. Bởi vì Minh Sư Thiện Hữu nó có nhiều trường hợp:

1/ Họ có mà họ không giúp.

2/ Có người họ giúp cho mình có nhưng họ không có.

3/ Có người vừa giúp mà bản thân họ cũng có, đó là ba hạng. Hạng thứ tư thì khỏi kể.

4/ Bản thân họ không có mà cũng đương nhiên là họ không giúp được cho mình có 25 giống như họ. Nhớ nha. Như vậy trên đời này có bốn hạng người:

- Hạng thứ nhất là họ sống bằng 25 và họ có khả năng giúp cho người khác có được cái 25 như họ. Đó là hạng một.

- Hạng thứ hai họ có 25 nhưng mà họ không có khả năng, không có khả năng giúp cho người khác, cái cách mà họ diễn dịch Phật Pháp, họ diễn hồi mình thấy một là máy móc, thiển cận, cù lần, ngớ ngẩn, ngờ nghệch, Phật Pháp thâm sâu nhưng mà qua họ nghe ngộ ngộ nó làm có cái mùi mê tín làm sao, cũng có, có vị thì họ giúp cho mình họ cũng giúp có ý tốt nhưng khả năng không có, cho nên có vị bản thân có 25 nhưng mà không có khả năng giúp cho người khác có 25, có vị có 25 mà có khả năng giúp cho người khác có 25, còn có vị không có 25 nhưng có khả năng giúp cho người khác, bản thân họ là một ông Bác sĩ nghiện ngập, chích hút, bê tha, trác táng, trụy lạc, đồ đốn, nhưng mà họ khám bệnh họ cho thuốc thì Ok. Họ cho xong rồi họ ra nhậu tiếp, đó là chuyện của họ, nó đủ thứ nhưng mà cái hạng thứ tư là hạng nên né, bản thân không có 25 và họ cũng đương nhiên họ không có khả năng giúp người khác có 25. Nhớ nha. Như vậy thì từ Chư Phật, Thánh Hiền ba đời mười phương tất cả kể cả từng người trong Zoom này, dầu quý vị có tự ti mặc cảm, tự cho tự nhận, mình là bé mọn tầm thường cách mấy thì bắt buộc phải có 25, bởi vì không thể nào mà chúng ta thiếu 25 mà chúng ta có thể sống thiện được, dứt khoát sống là mục đích của đời sống là gì? Nó có hai:

1/ Là an lạc cho mình, cho người đời này đời sau. Đó là chữ an lạc.

2/ Là giải thoát, ý nghĩa cao nhất của đời sống là gì? Ý nghĩa cao nhất của đời sống là thấy ra sự vô nghĩa của nó. Đó là ý nghĩa cao nhất.

Còn ý nghĩa thấp hơn tí, ý nghĩa của đời sống là gì? là giúp cho người ta thấy sống ở đời này nó vui, đời sống này nó dễ thương, đó là ý nghĩa một. Mà anh muốn cho người ta thấy đời này nó vui nó dễ thương là sao ta? Anh phải dễ thương, anh phải dễ thương bằng Bồ thí, Ái ngữ, Lợi hành, Đồng sự. Anh phải có Thập Thiện anh phải có Ba La Mật thì anh mới có thể giúp cho người ta thấy cuộc đời này nó dễ thương dễ sống. Nhưng mà chưa, cái thứ hai mới ghê, cái ý nghĩa rất ráo thứ hai của đời sống đó là thấy ra sự vô nghĩa của nó để mà Giải Thoát. Nhớ nha. Rồi. Cho nên là mình phải có trách nhiệm sống thiện là vì hai lý do đó:

1/ Là để đối nhân xử thế.

2/ Là để chấm dứt sanh tử.

Chứ không phải chìm đắm ở trong Nhân lành, Quả lành là không được, tự đắc với nhân lành, đắm mê trong quả lành là thứ này xài không được, mà đa phần mình không học giáo lý hoặc học ba mớ hay bị dính vô cái này lắm. Tự đắc trong nhân lành rồi đắm mê trong quả lành, mà các vị tưởng tượng đi, như vậy là chìm sâu trong Nhân Quả rồi, tự đắc với Nhân lành là sao? học ba mớ, giữ giới ba mớ, ngồi thiền ba mớ, công đức ba mớ, bèn thấy mình là vũ trụ. Cái đó gọi là tự đắc với Nhân lành.

Còn chìm sâu trong Quả lành là gì? đẹp chút là bắt đầu ăn rồi chung diện, tĩa tốt, giàu chút là bắt đầu bày đặt hưởng thụ, rồi này nọ, ham sướng, trốn khổ tìm vui, nó khổ vậy đó. Có tí tiền, có tí nhan sắc, có tí học thức, có tí tiếng tăm, có tí tình cảm, có tí chức vụ, là như con dòi vậy đó. Rồi. Cái đó gọi là đắm mê trong quả lành, thì bây giờ anh muốn sống như là vừa trình bày, có nghĩa là coi trọng cái nhân lành nhưng coi thường cái quả lành. Tu thì cứ tu, nhưng mà quả lành thì nhìn nó giống như phân bò, cái này Kinh nói chứ không phải tôi nói, mình nuôi bò là mình lấy da, lấy

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

thịt, lấy sữa, còn cái phân đó là thứ phẩm, cái người mà tu hành giải thoát cái quả lành nó chỉ là phân bò thôi, thứ phẩm. Mình Bồ thí Quả cái quả giàu có là thứ phẩm, mà chính của Bồ thí là gì? đó là Tâm buông bỏ, cái khả năng hào sảng, cái đó mới là chánh phẩm, cực phẩm, thượng phẩm. Còn giàu có sung sướng mà từ Quả Bồ thí, cái đó chỉ là thứ phẩm, đó chỉ là phân bò. Nhưng mà đa phần 99,9% người ta không hiểu đó, người ta cứ coi nặng cái vụ hốt phân bò, người ta thấy Bồ thí là phải giàu, mà giàu là mình phải hưởng, mà họ coi cái chuyện hưởng đó là số một. Thật ra không. Cái phần thưởng lớn nhất của Bồ thí chính là khả năng Buông bỏ. Bởi vì sao? Vì Buông là nhẹ, buông là nhẹ, còn cái hưởng thụ là gì? Là trây chừa, là dính mắt, là lầy lụ, là nặng nề, là gánh vác, là cuu mang, là nặng nhọc. Vậy mà không thấy cái đó. Nhớ nha.

Cho nên Phật mới dạy: 5 uẩn là gánh nặng là chỗ đó. Bây giờ tôi giảng từng phần, bữa nay chắc mình giảng ít thôi, bây giờ tại tôi sắp đi nữa rồi, ghé không? Coi như chân tu là mình tu cái chân đi suốt, không.. không.. nói chứ đi công việc, đi công việc.

Bây giờ mình giảng một đọc mấy cái TÂM SỞ TỊNH HẢO đầu tiên. Tâm Sở Tịnh Hảo tức là những cái thành tố tâm lý tích cực, nhờ chúng mà Tâm mình trở nên, nói theo trong Kinh là nó lành hơn, thiện hơn, dễ sử dụng hơn. Người không học A Tỳ Đàm không có hiểu chữ dễ đây nghĩa là gì? Tiếng Pali, tiếng Phạn, tiếng Pali kêu cái thiện là Kusala, mà người Tàu dịch là thiện, thì cả chữ Kusala và chữ thiện, Kusala trong Pali và chữ thiện trong tiếng Hán nó tuyệt đối không hề có cái nghĩa đạo đức hay điều lành, điều hay ho gì hết. Thiện ở đây nó chỉ nghĩa là khéo, chữ Kusala nó là khéo, mà thiện nó cũng là khéo.

Ví dụ như thiện xạ, thiện chiến, thiện là khéo, thiện xạ là bắn giỏi mà thiện chiến là đánh hay. Nhớ nha. Chữ không có gì hết, mà mình, mình tưởng thiện là đạo đức ghé góp, chứ cái đó không có. Nhớ nha, cái này phải nhớ nha. Tại sao Tâm thiện là Tâm khéo? là bởi vì tất cả những cái chuyện gì trên đời này khó làm đều phải làm bằng Tâm thiện, kể cả đào tường, khoét vách, mở ổ khóa, cạy tủ sắt, trong khoảnh khắc đó phải xài Tâm thiện. Nhưng mà đừng nghe vậy mà ham. Ủa vậy thì tôi đi ăn trộm cũng là thiện? NO, NO, NO. Quý vị còn nhớ cảnh không? Được gọi là Tâm gì nó còn phải dựa vào cái gì? cái Tâm nó nương vào căn nào trong 6 căn mắt, tay, mũi, lưỡi, nó biết cảnh nào? Có vụ biết cảnh nào và Tâm Sở nào đi chung với nó, thì nó kẹt cái chỗ đó, bởi vì Tâm thiện nó có hai trường hợp có mặt, nghe cho kỹ nha :

- Một là khi ta làm cái điều lành, cái điều giúp cho người, giúp đời, đó là lúc làm việc lành thì lúc đó Tâm thiện có mặt. Như vậy thì Tâm thiện có hai trường hợp nó có mặt:

1/ Một là khi làm việc lành.

2/ Hai là khi làm việc khó mà cần khéo, việc nào khó mà cần khéo. Đấy. Thì lúc đó bắt buộc phải sử dụng Tâm thiện. Nhớ. Nhưng mà cái thiện đó nó chỉ để lại cái quả là gì? Quả nó để lại là cái thói quen.

Thí dụ kiếp này mình vẽ, mình điêu khắc giỏi khéo, mình mở ổ khóa, trèo tường khoét vách, thì mình phải dùng đến cái khéo, cái tinh tế, cái thiện lúc đó nó chỉ để lại khả năng thôi, chỉ để lại khả năng tinh tế cho mình thôi, thói quen kiếp sau, chứ nó không thể nào đi ăn trộm đi cạy tủ sắt người ta kiếp sau sanh ra có Trí Tuệ là không có, nhưng mà mình, cái người xài Trí nhiều, đời sau sanh ra họ có cái sở trường nào đó đặc biệt, chỉ vậy thôi. Nha. Chứ còn cái chủ ý của mình là mình đâu có làm thiện đâu, mình đi cạy ổ khóa để mình ăn trộm, cạy cái đồ của người ta mà, cái chủ ý nó quan trọng lắm. Nhưng mà ở đây mình phải thấy rõ là phải có tâm thiện, tôi biết tôi nói nhiều người bị sốc nhưng mà phải học để biết cái đó nha. Thiện là vậy. Nghĩa là nó có hai trường hợp mình có Tâm thiện

- Một là làm việc lành.

- Hai là làm việc khó mà cần khéo là phải có Tâm thiện, bởi vì tại sao Tâm thiện nhờ nó mà giúp cho mình nội tâm mình dễ sử dụng là sao? Muốn tu Thiền đắc đạo cũng phải có 25, việc khó khăn mà cần đến đầu óc tinh tế sắc bén, phân tích tường tận, chi ly tỉ mỉ, tỉ mẩn thì phải có 25. Những việc gì mà gọi là khó khăn nhưc đầu của thế giới này, giữa thế giới loài Người và Chư Thiên thì bắt buộc phải có 25. Nhớ nha. Rồi. Nhớ cái đó quan trọng lắm.

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

Bây giờ mình học đầu tiên là mình học về 2 cái Tâm trước cái đã, học về một loạt Tâm Sở trước đó là TÍN, NIỆM, TÂM, ÚY, VÔ THAM, VÔ SÂN, ĐỊNH, XẢ.

TÍN là niềm tin. Tại sao nó được gọi là thiện? là bởi vì anh bất thiện, cái Tâm Bất Thiện nó không có khả năng này, bởi vì mình phải mềm lại một chút, mình phải nhún mình một chút, mình mới có thể chấp nhận người khác, chấp nhận một đối tượng nào đó, đầu đó là cuồng tín, đầu đó là cuồng tín nhưng mà mình biết quên mình đi, mình biết coi nặng đối tượng để mà có thể đặt vào đó một cái niềm tin, thì như vậy bản thân cái niềm tin nó cũng là một cái Tâm Sở tích cực. Còn cái chuyện nó tin cái gì thì hạ hồi phân giải tính sau, nhưng trước mắt về mặt kỹ thuật, về mặt kỹ thuật ta phải đồng ý rằng thiếu niềm tin không làm được việc gì hết, kể cả việc thiện, cho nên tôi nhắc lại đừng có bị ám ảnh bởi cái chữ Tịnh Hảo hay là chữ Thiện rồi cứ tối ngày cứ nghĩ đến khía cạnh đạo đức là sai. Ở đây toàn bộ là technical, technical tuyệt đối chỉ là mang ý nghĩa máy móc, anh sống bằng tâm gì, đó là lực tác động và từ cái tâm đó nó cho ra cái quả gì đó là phản ứng. Nhân Quả chỉ là tác động và phản ứng thôi, chỉ vậy thôi, chứ đây không hề có ethical, đây chỉ là technical thôi, không có đạo đức, đây chỉ có mặt kỹ thuật, tức là cái dòng điện đó nó chạy vào trong cái cơ phận đó nó bèn tạo ra cái hơi lạnh, mình gọi là máy lạnh, dòng điện đó mà nó chạy vào cái máy đó nó tạo ra hơi ấm, mình gọi là cái lò sưởi, dòng điện đó mà nó chạy qua cái bóng đèn thì mình gọi nó là ánh sáng, là bóng đèn, nó chạy vào trong tủ lạnh, mình gọi nó là tủ lạnh. Cũng là dòng điện đó thôi mà nó chạy về đâu, nhớ như vậy, ở đây cũng vậy. Ở đây miễn là 25 có mặt là nó giúp, 25 đây nó giống như điện vậy đó, vấn đề làm việc gì thôi, nhớ cái đó. điều đầu tiên là Tâm Sở Tín, phải có niềm tin, niềm tin là một trong những khía cạnh tâm lý, nhớ, à quên phải nói thêm, tất cả các Tâm Sở nó chỉ là những khía cạnh thôi nha, chứ nó không phải là những đơn vị rời rạc. sai.

Ví dụ như nghe tôi nói, nghe tôi nói nè, tôi nói trà sữa trân châu, nghe cho kỹ nha, ly trà sữa trân châu thì mình thấy rõ ràng cái ly là nó nằm riêng phải không? rồi mấy hột bo bo nó là một một cá thể nằm riêng, cái muỗng riêng, cái ống hút riêng, phải không? Rồi bây giờ thôi, ba cái vụn trà sữa nó hòa tan vào nhau mình gom chung là nước đi cho gọn. Như vậy mình nghe nói một ly trà sữa trân châu thì mình hiểu là ở đây có ly, rồi một phần là chất lỏng, rồi gì nữa? các cái hạt bo bo, rồi gì nữa? cái muỗng, rồi gì nữa? ống hút, ly, chất lỏng, bo bo, muỗng, ống hút, tất cả là năm món, đúng không? năm món. Nhưng mà các Tâm sở thì không, các Tâm Sở không có cái chuyện mà... nó không phải là những cá thể rời rạc như vậy. Mình nói 25, 13 thật ra nó là những khía cạnh giống như cái ly, cái ly này nè, ly này nó tròn, cái tròn là một khía cạnh, hiện giờ trà nó nguội cho nên cái cảm hơi lạnh, như vậy thì cái tròn, cái lạnh này nó cùng một lúc có mặt không tách rời nó được, rồi cái gì nữa? lảng, lảng.. đúng, đúng.. cái ly này nó lảng, Đúng. Tròn, lạnh, lảng, rồi gì nữa? bấm bấm móng tay vô coi, cứng, cứng, rồi rồi cứng cứng rồi gì nữa? mở mắt ra nhìn, à, trong suốt, bằng thủy tinh mà, trong suốt phải không? Như vậy thì tròn, lạnh, cứng, trong suốt phải không? tròn, lạnh, lảng, cứng, trong suốt, cũng năm khía cạnh nữa, mà năm cái này nè là mình không có tách ra được. Nhớ nha. Nhớ cái này tới chết cũng phải nhớ bài giảng chiều nay nha, năm cái này tách ra không được. Tròn, lạnh, cứng, lảng, trong suốt. Nghe kể là rõ ràng có năm thứ, nhưng mà năm cái này mình không thể nào mình tách cái lạnh ra, mình không thể nào tách cái tròn, cái cứng, cái lảng ra được, bởi vì năm cái này năm khía cạnh. Ở đây cũng vậy, trong khi 5 cái thứ mà bên cái ly trà sữa đ1o, trà sữa trân châu thì mình tách ra được: đây là chất lỏng tôi vớt, tôi đổ nó ra cái trà sữa tôi để trong cái chén riêng, rồi mấy cái hạt bo bo, trân châu tôi để qua một bên, rồi cái muỗng tôi để qua một bên, rồi ống hút tôi để qua một bên, cuối cùng tôi còn cái ly không, đúng không? nhưng mà bên đây không có. Cái Quan hệ giữa TÂM PHÁP VÀ TÂM SỞ, TÂM THỨC VÀ TÂM SỞ: Tất cả 25 hay 13 nó là những khía cạnh không thể lấy ra được. Nhớ nha, những khía cạnh khác, những cá thể khác. Cho nên, tuy gọi là thành tố nhưng mà mình phải hiểu rằng thành tố ở đây nó không thể lấy rời ra được. Nhớ không? Nhớ cái này quan trọng lắm, nó là những khía cạnh mà đã khía cạnh thì nó không rời nhau được.

- Cứng, tròn, lảng, lạnh, trong suốt, kể nghe đã thiệt nhưng mà không thể lấy rời ra được.

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

- Trong khi bên kia, ly, chất lỏng, hạt trên châu, muông, ống hút, mình tách ra được, nhưng mà ở đây không lấy ra được, không có lấy ra cái lảng, tròn, cứng lạnh, trong suốt ra được. Hiểu nha. Rồi. Phải nhắc nhớ, nhắc nhiều không thôi quên. Nhớ nha. Cái này quan trọng lắm, cái này là những cái bài học giáo lý rất là căn bản mà không chịu học, rồi cái vô trề môi, lắc đầu, nhúng vai tùm lum, trông sao ít bữa đi lảng xãng, lảng xãng, về cái không biết. Không biết cái bắt đầu là bỏ, không biết là bỏ. Thiếu căn bản quay trở về. Sẵn đây cho tôi nói câu cũng hơi đau lòng, không nói không được, vì lòng đại bi mà nói, bắt chấp ném đá là các vị đi lảng xãng làm phước cái đó tôi không có cản. Nhưng mà mình phải nhớ giáo lý căn bản rất là quan trọng. Phải không? Thiếu nó rồi là cái đầu nó kỳ lắm. phải không? Nó kỳ lắm. Có bà con khoe với tôi là đã đi theo phái đoàn Tam Tạng suốt cả tuần lễ 10 ngày, xong rồi quay lại hỏi chúng tôi một vài vấn đề giáo lý, tôi giạt mình nói:

- Ủa đi theo Tam Tạng không chịu hỏi thì đi theo làm gì? Cứng đờng, phục vụ, trong khi đó cái chuyện mà mình theo mấy vị Tam Tạng không ai trách hết trơn, người ta còn cho tiền mình nữa kia, ủng hộ Sadhu, Sadhu.. tùy hi nha. Nhưng mà phần mình phải có giáo lý, chứ đâu phải mình ăn rồi mình cứ nghe đâu có cái mùi nhang khói Tam Tạng là mình nhào theo phí thời gian, cuối cùng đi về đâu. Nha. Rất quan trọng. Tôi đâu có kêu thờ tôi, cũng đâu có nói điều tôi dạy là chân lý, tuyệt đối, hằng số, bất biến.. NO. Tôi đâu có nói, nhưng mà tôi chỉ dựng cho cái chòi rồi từ từ rút ra, từ từ thay.. trước mắt phải có cái chòi, phải có cái chòi trước, thì mình học về TÍN.

Giờ qua tới NIỆM. NIỆM là cái khả năng ghi nhớ. Ghi nhớ cái gì? Ghi nhớ cái gì mà nó đang diễn ra, chữ Sati từ ngữ căn là Sara là nhớ, động từ Sarati là nhớ, nhưng mà cái danh từ là Sati, từ căn Sar là nhớ, nhớ cái gì? có một cái sự trùng hợp ngẫu nhiên là bên Tàu họ viết chữ niệm 念 ở trên là chữ kim là bây giờ, ở dưới là chữ tâm là biết, biết cái ngay bây giờ thì nó thành ra là chữ Niệm. Lâu lâu nó có cái ngẫu nhiên cũng hay hay vậy đó. Thì trong tiếng Pali chữ Sati nghĩa là nhớ. Nhớ ở đây không phải là tưởng nhớ, không phải nhớ lại chuyện cũ, không phải nha, mà ghi nhớ ở đây có nghĩa là phải xài chữ gọi là tỉnh thức thì đúng hơn, tạm dịch là tỉnh thức chứ tôi cũng chưa thấy chữ nào mà tôi vừa ý, tôi thích xài chữ ý tứ, nếu mà ai hỏi tôi chữ Niệm, chữ Sati nên dịch chữ gì? tôi thích dịch chữ Ý tứ, nghe rất là kỳ nhưng mà ít ra ý nghĩa của chữ Ý tứ nó gần sát với chữ Niệm hơn.

Ý tứ là sao? Là mình làm cái gì là mình biết rõ cái chuyện đó, ví dụ mình đối với khách thì mình phải làm sao? Ở nhà người ta mình là khách mình phải làm sao? Là ý tứ phải không? Mình là chủ thì trước mặt khách mình phải làm sao? Đó là ý tứ. Con dâu về nhà chồng phải làm sao? Đó là ý tứ. Trước mặt cái người mà mình tôn trọng mình phải làm sao? Ý tứ. Trước mặt người lạ mình sợ người ta đánh giá nhận xét mình, coi thường mình phải làm sao? Ý tứ phải không? Rồi khi mình đặt bàn chân trần của mình xuống một cái góc tối không có đèn, đặt lên một cái bãi cỏ mà mình không biết cái gì ở dưới thì mình đặt bàn chân xuống với tất cả sự cẩn trọng thì đó gọi là Ý tứ. Thì đó chính là Niệm. Đây. Mình đặt cái bàn chân mình xuống một cách có Chánh niệm là vậy đó. Chứ còn mà giải thích gì đi nữa cũng không bằng cái ví dụ. Ví dụ là gọn nhất.

- Ý tứ nghĩa là mình làm cái gì với tất cả sự cẩn trọng, với tất cả sự cẩn trọng, biết rõ mình đang làm cái gì. Bây giờ các vị nghe tưởng tượng nha, ban đêm mình thò tay vô một cái hốc tối thì đó là niệm, niệm đó, cẩn trọng biết rõ mình đang làm cái gì, rồi có nhiều cha nghe nói, chỉ nghe từ thôi, chỉ nghe từ mà không chịu nghe giải thích, phân tích.

Ví dụ khi nghe chúng tôi nói làm gì biết này bắt đầu đi chống, đi dạy thiền mới ghê chứ, dạy thiền. Cái kẹt nhất đi dạy thiền mà không nghiên cứu kinh điển, nói cho rớt ráo, không đọc được cái bản Pali, không đọc được bản chú giải, thì tôi đề nghị tiếp tục nên trao đổi cái pháp học lại, chứ còn nếu mà rời cái A Tỳ Đàm, rời về lý thuyết, rời A Tỳ Đàm về kỹ thuật rời tiếng Pali thì tôi nghĩ rằng không nên, đi dạy như vậy chỉ hại đời, báo đạo thôi. Nha. Rồi. Thì TÍN, NIỆM, niệm là gì? thì vậy đó, Niệm là ý tứ, rồi tới TÂM, ÚY.

TÂM là thẹn, biết thẹn. Tâm ở đây nó có 2, Úy có 4. Tâm là thẹn, thẹn với điều xấu. Là sao? Thẹn có 2:

1/ Là nghĩ về mình mà thẹn.

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

2/ Là nghĩ về người ngoài mình mà thẹn.

Nghĩ về mình có nghĩa là người như mình tại sao mình làm chuyện đó? người như mình là sao? ở đây không phải là tự đắc tự kiêu. Sai.. sai.. không phải nha. Không phải người như mình là mình bảnh, không phải. Người như mình nghĩa là mình là một Sa Môn, mình là một người kế thừa mạng mạch từ các Bậc Hiền Thánh như nhiều lần tôi nói. Thiện là gì? Cách xa mấy ngàn cây số, miễn là dòng điện nó không bị ngắt thì ở đâu kia mở đèn, mở điện thì ở đâu này, đèn nó cháy, máy lạnh, máy quạt, lò sưởi, tủ lạnh làm việc liền, miễn là dòng điện nó không bị ngắt. Tất cả chúng ta đều có một cái dòng chảy tương tục từ đời Đức Phật cho đến chúng ta giống như một dòng điện vậy. Phải nhớ. Nhớ cái đó không phải để tự đắc, mà nhớ đó để mà tự hào và hãnh diện, hãnh diện để tu chứ không phải hãnh diện để ta đây. Chúng ta quả thật chúng ta có một dòng điện chảy từ thời Đức Phật. Là sao? Là từ năm Ngài 35 tuổi Ngài thuyết pháp cho ai? Ngài đắc đạo rồi Ngài thuyết pháp cho ai? rồi 45 năm đó Ngài thuyết pháp cho ai? và những người đó gồm có Tăng Ni và Cư sĩ, họ đã đi hoằng pháp một cách trực tiếp, gián tiếp, vô tình hay hữu ý mà họ đã lan truyền Phật Pháp từ nơi này qua nơi khác truyền kiểu gì mà 26 thế kỷ qua cuối cùng tới được chúng ta. Chúng ta biết Quy Y Phật, biết lắng nghe Chánh Pháp, biết tôn kính Chánh Pháp, biết lắng nghe Chư Tăng. Thì ở đâu? ở đâu có cái đó? Rõ ràng nó phải có một dòng chảy tương tục, miên viễn, bất tuyệt, từ thời Đức Phật đến đời mình. Chứ không lẽ niềm tin nó trên trời rớt xuống, cái nhận thức giáo lý và hành trì ở đâu nó có, nó phải là do một cái sự gọi là tương tục, kế thừa, thừa tiếp từ đời này sang đời khác. Và khi mình thấy mình là một chiếc lá trên dòng chảy đó, mình là một giọt nước trong dòng chảy đó, thì tự nhiên mình thấy mình có một vai trò, một sứ mệnh, một cái trách nhiệm. Bây giờ mới hiểu, ồ thì ra nếu mà mình có mặt trên dòng chảy tương tục ấy thì mình không thể như vậy được. Đó gọi là thẹn với điều xấu mà lấy mình làm trọng. Còn cái trường hợp thứ hai, lấy người khác làm trọng nghĩa là mình hãy nghĩ đến Đức Phật, hãy nghĩ đến Cha Mẹ, Thầy Tổ, dòng tộc của mình, thì mình nghĩ rằng là không lý nào một Đạo Sư như vậy, một người Cha như vậy, người Mẹ như vậy, người Thầy như vậy mà lại có người con, người học trò người đệ tử như mình, thì như vậy Tàm có hai.

1/ Dựa vào mình để có biết thẹn.

2/ Biết nghĩ về người khác, nghĩ về đoàn thể, nghĩ về một cá nhân nào đó, để mình biết thẹn, mình có mặt trong cái đoàn thể đó, mình có mặt trong cái hàng ngũ đó, mình là một cá thể, một đơn vị ở trong cái dòng chảy cộng hưởng đó, đấy, nhớ, tại sao mình như vậy. Đó là Thẹn có 2 là: Thẹn lấy mình hoặc là lấy người làm điểm tựa để mà không làm bậy.

ÚY là sợ, TÀM là thẹn. Úy là sợ, sợ đây có 4. Cái nào cũng gọi là Úy

1/ Không làm việc đó vì sợ tội về căn rút lương tâm, sợ 10 năm, 20 năm nữa, mỗi lần nhớ tới chuyện này căn rút lương tâm.

2/ Sợ tiếng đời dị nghị, có nghĩa là nếu bây giờ mình làm chuyện này thì cuộc đời nó có tha cho mình không? búa rìu dư luận nó có để yên cho mình không? rồi người đời sẽ nói sao về mình? một là lấy mình sợ bản thân mình căn rút, hai là lấy cái dư luận, thị phi cuộc đời để mà sợ, ngăn chống cái điều xấu.

3/ Pháp luật, vì nghĩ đến pháp luật mà không dám làm chuyện đó.

Thì đó cũng gọi là Úy trong 4 Úy. Tàm Úy, Úy là sợ tội, Úy có 4: một là sợ căn rút lương tâm, hai là sợ tiếng đời dị nghị, ba là sợ pháp luật trừng trị, bốn là sợ báo ứng đời sau, chuyện đó mình không dám làm. Tôi nói thiệt, các vị có biết rằng tôi tu hồi bé lắm, tôi sinh năm 69 mà tôi vào chùa là năm 77, tôi nhỏ xíu, cho tới bây giờ năm nay tôi 55 tuổi. Quý vị biết tôi mê câu cá lắm các vị biết không, mà trong chùa làm gì có chuyện câu cá, mà tình cờ, ngẫu nhiên, bắt chợt mà nhìn thấy ở trên internet mấy clip ngắn ngắn người ta câu cá, móc cái mồi thả xuống, lưỡi câu nó trĩ, nó níu, nó giật.. giật.. giật lên một con cá mà nó nhảy tề, tề.. nhìn đã lắm, quý vị biết không, thì phải nói tôi giật mình, nếu mà gọi là không phải vì sợ báo ứng, sợ mà chết rồi bị đọa, rồi sanh làm người thì bị chết yếu, sợ bệnh hoạn, không sợ đọa, không sợ chết yếu, rồi bệnh hoạn vì sát sanh, sát sanh là phải bị đọa, sát sanh là phải chết yếu, sát sanh là phải bệnh hoạn, thí dụ vậy. Nếu mà không có vấn đề báo ứng, thì tôi nói thật, tôi không có nghiên cứu kinh sách gì hết,

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

tôi ăn rồi là tôi đi câu suốt, các vị có biết chuyện đó không? Rồi là nếu mà đừng có chuyện sa đọa, đừng có chuyện sanh ly tử biệt, thương phải xa, ghét phải gần, muốn không được? Nếu đừng có cái chuyện đó? Nếu mà cứ bình bình, bình bình, đời đời sông hoài không chết trôi nổi giữa các hành tinh vũ trụ thì tôi nói thiệt, tôi không bao giờ và không bao giờ có ý muốn Niết Bàn hết. Tôi sợ biến mất lắm, tôi muốn tồn tại hoài, nhưng mà nó ngán chỗ này, mình biết cái chuyện mà mình mơ ước không bao giờ có thật, không bao giờ có chuyện mà đời đời trôi nổi bình bình với các thiên hà tinh tú bay đến chỗ mình muốn, ở cạnh người mình thương, có được cái mình thích, tôi biết chuyện đó không bao giờ có. Là vì sao? Vì dục lạc có cái khó chỗ này, muốn có nó thì rất là cực, một là phải làm công đức, hai là phải có nỗ lực hiện tại, ba là có rồi không được hưởng, bởi vì hưởng là bị đọa. Nó khổ vậy đó. Dục lạc nó bậy chỗ đó.

Thí dụ như bây giờ nhan sắc, tiền bạc, quyền lực, sức khỏe, mấy đó ai cũng ham, mà đâu nó ra? không có ai ban, là phước cũ không, mà nó xui chỗ này, phải có phước, phải có đức xưa thì mình mới có được mấy cái đó, mà muốn làm công đức để mà hưởng nhiều đời, nhiều kiếp đâu phải dễ quý vị. Nhiều khi có tâm mà không có cửa, hoặc có tâm có cửa mà không có đối tượng xứng đáng. Nhớ nha. Nó khổ vậy đó. Đây tôi nói riêng chuyện bố thí thôi đó, các công đức khác cũng vậy.

1/ Có lúc mình có lòng nhưng không có điều kiện.

2/ Có lúc có điều kiện nhưng mà nhằm lúc tâm không đủ.

3/ Có tâm, có điều kiện nhưng mà không có đối tượng cũng kẹt.

- Muốn tu thiền mà ngay lúc đó nó không có chỗ để mình đi tu.

- Mình muốn bố thí nhưng mà lúc này kẹt quá.

- Lúc tiền bạc Ok nhưng mà sao lúc này nó làm như nản nản không muốn bố thí. Rồi bây giờ tôi chấp luôn, vừa có lòng bố thí, vừa có tiền luôn, mà đối tượng nhìn ẹ quá, bầy hầy, bê bối, bê bộn, bụi bặm quá nó cũng khó? Cho nên muốn có được công đức không phải dễ, không phải dễ đâu quý vị? Mà tưởng sao có rồi hưởng là có tội, khổ vậy đó. Cứ đam mê trong nhan sắc, đam mê trong tiền bạc, đam mê trong sức khỏe, đam mê trong tình cảm, đam mê trong quyền lực, đam mê trong chức vụ, hễ đam mê là đi xuống, nó khổ vậy đó. Cho nên là chính vì cái sợ này nè, cho nên người ta phải chùng lại, chùng lại, ai mà không thích danh, ai mà không thích lợi, ai không thích tình cảm, thích chứ, thích chứ. Lúc này mấy ngày nay có mấy nhân vật tôi đâu có ăn nhục gì được, có mấy vong nữ liên lạc cũng nồng nàn, cũng xúc động, xúc động chứ, sao không xúc động, xúc động chứ, cũng lằng lằng nhẹ nhẹ, cũng đã lắm, nhưng mà mình nhớ là đi về đâu? Chạm bầy trùng trùng, Thanh Sanh thì ít mà Lý Thông thì nhiều, ngồi nghỉ tới đó tự nhiên nó run, run chứ. Chỉ ngay lúc này thôi, tự nhiên ma ứng, ông ứng, bà nhập, nhiều bóng hồng liên lạc đã lắm, nhưng mà nghĩ lại ngán, ngán tùm lum hết, thứ nhất nó đi về đâu, rồi mình đâu trợ, lớn tuổi, thầy chùa, đi về đâu? Rồi trong khi ngay lúc này mình đang bị thiên hạ nó soi nữa. Cho nên nhờ mấy cái sợ đó nó đỡ lắm? Thì cái đó gọi là cái dè chừng, nếu mà cái Niệm mình dịch là Ý tứ, thì Tàm Úy mình dịch là sự dè chừng.

TÀM dịch là liêm sĩ. còn cái ÚY mình dịch là dè chừng hoặc là sự e sợ.

TÍN, NIỆM, TÀM, ÚY Mấy cái này là những cái gọi là đặc điểm của cái gọi là Nhân Tín. Nhớ. Cái loài mà động vật cấp thấp nó không có mấy cái này, nó không có Tín, nó không có cái niềm tin. Dầu đúng sai chưa biết nhưng mà nó không có khả năng trao gởi, giao phó, ký thác cái niềm tin vào người khác. Niệm thì nó có nhưng mà nó có hạn chế vì theo trong A Tỳ Đàm thì cái loài bàng sanh chó, trâu, heo, gà, nó cũng có Niệm chứ, nó có tâm thiện mà, có, nhưng mà nó có không phải để nó tu, mà nó có trong thoáng hoặc đôi khi, tí ti trong một vài tình huống, gặp chuyện khó thì nó phải có Niệm. Tàm, Úy là thua. Cho nên là...sẵn nói luôn cái người có tu thì cái Tàm, Úy nó khác, còn người không có tu Tàm Úy nó khác.

Ví dụ như hồi nãy mình nói, cái Tàm ở đây có trường hợp là thẹn là do mình nghĩ về bản thân mình thẹn, có khi mình nghĩ về đoàn thể mình có mặt mà mình thẹn, có. Úy cũng vậy, úy thì sợ tội lỗi, nhưng mà mỗi người sợ cách, có người sợ tiếng đời, có người sợ cắn rứt, có người sợ pháp luật, có người sợ báo ứng như nãy giờ tôi nói, ai không ham sướng, ai không ham yêu mình, được

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

yêu, ai không ham giàu, ai không ham nổi tiếng, ai không ham quyền lực, nhưng mình ngồi mình nghĩ lại đi, mình nghĩ lại đi bây giờ cầm đầu cầm cổ kiếm tiền làm giàu mà bao nhiêu tuổi rồi, nói ra nó phủ phàng, mấy người con nghe giận, người con của quý vị, giận, trên đời này có cái gì đại cho bằng đời mình thì leo lét còn có mấy tháng ngày mà đi làm đê dành cho con, mấy đứa con họ nghe họ giận, nhưng ba má nghe cái này làm ơn nhớ kỹ có đúng không? phần mình không dám ăn, không dám mặc, không dám xài, không dám tiêu mà cứ cầm đầu đi kiếm tiền, rồi chết để lại cho nó mà thời gian mình ngày một eo hẹp, xiết dần, xiết dần, mà nói ra các vị đau lòng nữa, mình để lại cho nó 800 cái căn nhà, 800 cái sổ đỏ, rồi sao? Rồi nó cũng gái nuôi trai, trai nuôi gái nó cũng nuôi người dung, rồi nó có nhớ gì mình không? tự nhiên cha căng chú kiết ở đâu nhào đô nó ăn hết, còn mình, mình đem cái thân trâu ngựa già nua mình đi mình hâu, cho nên ông Thiệu Khang Tiết bên Tàu ông mới nói: “tử tôn tự hữu tử tôn phúc, mạc dữ tử tôn tác mã ngu” cháu nó có phước riêng của con cháu, không nên vì họ mà làm trâu ngựa, cái câu đó nghe tàn nhẫn mà nó đúng, “tử tôn tự hữu tử tôn phúc”, con cháu tự nó nó có phúc của nó “mạc dữ tử tôn tác mã ngu” đừng vì tội nó mà đi làm trâu ngựa, mà có bao nhiêu người Phật tử hiểu cái này. Tôi biết có người bị ám ảnh bởi cái nghèo, nên cầm đầu kiếm tiền, có, nhưng có người không cam tâm từ chối cơ hội kiếm tiền đang đến ngay trước mặt, cờ đến tay mà không phát, họ tiếc, thế là, vì sợ nghèo mà cầm đầu kiếm tiền, thứ hai vì tiếc cái giàu mà cầm đầu kiếm tiền, mà nhờ hiểu được cái đó mà người ta mới sợ, đó gọi là úy, có nhiều cái úy lắm, nhưng mà đại khái là biết sợ cái bậy để không tiếp tục dấn thân vào nó nữa cái đó là úy. Tín, Niệm, Tàm, Úy, vô tham.

Vô tham đây là gì, là khả năng buông ra, muôn thuở chúng sinh có khuynh hướng tâm lý nắm cầm, nắm cầm, cầm nắm, xiết ôm, ghi chặt muôn thuở, nhưng mà vì sao? là vì chúng ta hiếm khi mà sống bằng 25 lăm, toàn là sống bằng 14 không, khổ vậy, đa phần là sống bằng 14 không, lâu lâu nó mới có lần sống bằng 25, thì tần suất của mỗi người không giống nhau, có người hỏi lâu lâu là nhiều, lâu lâu nhiều khi vài giờ có lần, có khi vài ngày có lần, có khi vài tuần, vài tháng có lần, có nhiều người cả đời đếm đầu ngón tay, như tôi kể hoài cái chuyện mà ông tử phú mà ông bần xin, rồi lúc mà ông bị chết đuối mà hoảng loạn nhưng nhân viên cứu hộ với gia đình nhào tới cứu ông mà trong cái cơn hoảng loạn mê sảng ông nghe, ông đang đập, đang vẫy vùng dưới nước thì người nhà khóc quá, vợ con khóc quá thì nhân viên cứu hộ nó mới thò tay xuống nó nói cụ cụ, cụ đưa tay cho con, đưa tay cho con, trong cơn hoảng loạn ông nghe chữ đưa là ông không có đưa, ghê, cả đời không có đưa ai cái gì hết trơn, cho nên nghe nói đưa đưa thì ông không đưa thì bà vợ bả hiểu, bả hiểu, nè ông cầm nè, ông cầm nè, ông nghe chữ cầm thì ông đưa tay ông cầm tay của người cứu hộ, nhớ cái đó, đặc biệt cái đó. Cả đời chỉ có cầm thôi chứ không có bao giờ đưa hết trơn, nhớ. Cho nên tôi nói một tỷ lần tất cả chúng sinh trong đời này đều bị khổ, là vì ám ảnh là vì bốn cái đó là Thích, ghét, có, không mà phải né cho được bốn cái này thì mình mới được hai Tâm Sở Vô Tham và Vô Sân. Bây giờ mình muốn hiểu Vô tham, Vô sân là gì? Mình quay lại Tham, Sân là gì tự nhiên hiểu mà nó nhớ liền.

THAM là gì? Tham là muốn có cái mình thích, muốn né cái mình ghét. Thí dụ như hành giả, đang ngồi thiền mà ngứa quá muốn gãi, mỗi chân quá muốn đổi chân, đó là tham là ái, đó là ái. Ôn quá muốn người ta tắt máy, nóng quá muốn người ta vặn quạt, đó là ái. Cho nên muốn né cái mình ghét là Ái. Muốn có cái mình thích cũng là Ái.

SÂN cũng vậy. SÂN là sự bất mãn, bực mình, trong hai trường hợp:

- một là bực mình là vì không tránh được cái mình ghét và không có được cái mình thích, dễ nhớ vô cùng, dễ nhớ lắm nha. Dễ nhớ lắm. Sân là bất mãn vì không tránh được cái mình ghét và không có được cái mình thích. Từ sợ ma, sợ oán, ghen tuông, hờn giận, tiếc của, ganh tỵ, tất cả đều nằm gọn trong hai cái này, nằm gọn trong hai cái này. Ví dụ như bây giờ ganh tị, mình không muốn người ta được như vậy mà người ta vẫn được mình bèn bực, đấy, mình không muốn chi ra nhưng mà bị ép phải móc túi, bực.

Như vậy SÂN có 2: một là bất mãn, bực mình vì không tránh được cái mình ghét và không có được cái mình thích.

THAM cũng có 2: Muốn né cái mình ghét và muốn có cái mình thích.

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN

Các vị nghe kể, nghe tả là lạnh căng rồi, sống mà bằng hai ông thần này thì khổ lắm. Bởi vì hai ông này mà cộng lại nó mới làm nên bốn mặt của đời sống.

Bốn mặt đời sống là gì? Là chúng ta bị nhốt tù trong bốn bức tường, bức tường của thích, ghét, có và không.

Thích là sao? cả đời cứ bị cái thích nó ám ảnh làm đủ chuyện để có được cái thích. Bức tường thứ hai là ghét. Mình ghét cái gì, mình sợ cái gì thì cả đời để chạy trốn nó là mình phải làm đủ thứ chuyện. như sợ nhà cấp 4, sợ ồn, sợ mùi rác, sợ bụi nè, sợ ở chỗ không an ninh, vì mấy cái sợ này mình bèn làm trâu, làm ngựa, lừa lọc, gian thương để mà có được cái nhà ở Phú Mỹ Hưng, ở Thảo Điền, ở quận 2, chịu nổi không? sợ mà, thích cũng có, thích thoáng mát, thích an ninh, thích có cái view đẹp, vì thích những cái đó cũng rán bằng mọi cách tậu cho có cái nhà ở Phú Mỹ Hưng, thấy chưa, đó, cho nên vì thích, bản thân cái thích nó cũng là một cái ám ảnh đời sống và cái ghét nó cũng là ám ảnh đời sống, rồi có xong rồi sao? Vì những cái mình có mà nó ám ảnh mình, mà vì những cái mình chưa có nó cũng ám ảnh mình, đó đều là giữa cái có và cái không, có nhiều cái vì nó không mà mình phải làm đủ cách để nó có, và những cái đang có mình làm đủ cách để nó trở thành không, mà nó đã có rồi mình muốn có hơn. Đây còn những cái không mình bị ám ảnh bởi vì nó đang thiếu chỗ đó, khuyết chỗ đó, bây giờ mình muốn tậu nó về cho mình, cho nên mình cái có nó ám ảnh mình đã đành, cái không nó cũng ám ảnh nữa, có ám ảnh, tôi bảo đảm có ám ảnh. Ví dụ chỗ này tôi mê hòn giả sơn lắm nha, tôi ra vô tôi nhìn cái góc sân kỳ kỳ, giả sơn ở đây không thể nào chơi nhỏ được, phải chơi lớn mới được, phải chơi lớn, phải 6m mới đúng cái tầm của tôi, mà tiền đâu, tiền ở đâu? mà cái này là phải dân chuyên gia chứ còn lơ mơ mà nhờ ông tư, bà tám ở ngoài xóm mà vô gần là không có được, NO, cái giả sơn của tôi, cái non bộ của tôi phải 6m cho đến 8m, có suối, có thác, rồi ông tiên, ông tiều tùm lum hết, mà phải quy mô, mà tôi phải ngồi uống trà được, suốt ngày phải là thác chảy, suối reo róc rách thì mới chịu mà bây giờ không cách nào, ở đó chỉ là một khoảng trống, chính cái không này nè nó cũng là lớn chuyện, nó vì cái không đó mà nó ám tôi quý vị biết bao nhiêu, vợ con tôi đâu có cho họ tiêu xài, ba má tôi đâu có dám cho tiêu xài, tôi dành tiền để tôi giải quyết cái khoảng trống đó, làm sao cái khoảng trống đó tôi lấp đầy bằng cái giả sơn, nhớ. Cho nên chúng sanh, tại sao cái Vô tham, Vô sân quan trọng? Là bởi vì nhờ hai ông thầy này nè nó giúp cho mình thoát khỏi cái nhà tù 4 bức tường: THÍCH, GHÉT, CÓ và KHÔNG, đây, nhớ nha, cái đó quan trọng, cái đó quan trọng lắm, rất quan trọng, bởi vì ngày nào mà còn bị ám ảnh bởi cái chuyện mà thích cầm, nắm, ôm, chặt, ghi, xiết, sở hữu, đấy là ngày đó còn khổ. Ngày nào còn có cái để mà bắt mẫn là chống đối, là mâu thuẫn, là tránh né, là phủ nhận, chạy trốn ngày đó mình còn khổ. Vị La Hán an lạc là không phải vì Ngài được cái gì, không phải, Ngài an lạc là vì Ngài không có cái gì để mà thích, không có cái gì để ghét. Nên nhớ thích và ghét là hai mặt của đồng tiền, khi anh có cái anh thích thì anh sẽ ghét cái ngược lại, và khi anh ghét cái gì thì anh sẽ thích cái ngược lại, mà khổ thay, khổ thay. Hễ có cái thích thì mình tự hỏi lòng mình, mình có được bao nhiêu cái phần trăm cái mình thích và khi mình có cái mình ghét thì mình hãy hỏi lòng mình mình né được bao nhiêu phần trăm cái mình ghét, chẳng lẽ bây giờ tôi đi giảng tôi đâu có thì giờ nói về tâm sự của tôi. Biết tôi ghét cái gì không? tôi sợ cái gì không? cả trăm thứ, cả ngàn thứ, ghét lắm, mà có tránh được đâu, rồi bây giờ cái thích tôi thích cả trăm thứ, cả ngàn thứ, mà tôi có được đâu, hễ còn có thích thì còn có ghét, mà hễ có ghét là có thích, mà hễ có ghét, có thích là có khổ, dầu toại nguyện cũng khổ, dầu né được cũng khổ, dầu né được cái mình ghét cũng khổ, mà có được cái mình thích cũng khổ, mà chưa có cái mình thích cũng khổ, mà chưa né được cái mình ghét cũng khổ, đã cũng khổ, mà đang cũng khổ và sẽ cũng khổ, vì sao? Vì không có bền, vì không có bền, mình sở hữu được cái mình có, sở hữu được bao lâu, rồi mình né được cái mình ghét mình né được bao lâu, đây, cho nên một cái Tâm mà gọi là diệu dụng có thể làm được nhiều việc từ cái chuyện sinh thiên và giải thoát. Chuyện đầu tiên nó phải là Tâm thiện, mà thiện là gì? là một Tâm mà nó hội đủ những thành tố trong đó có VÔ THAM VÀ VÔ SÂN, đây, một cái Tâm mà nó không bị ám ảnh bởi: THÍCH, GHÉT, CÓ và KHÔNG, ghê vậy đó. Phải như vậy. Đây. Khó lắm. Và cái cuối cùng, cái cuối cùng trong bài này thôi, đó là HÀNH XÁ tức là cái khả năng quân bình cảm xúc. Khó lắm.

LƯU Ý: BẢN NHẬP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN

Rất là khó. Nhưng mà làm được thì là an lạc, một cái Tâm mà nó không có khả năng quân bình cảm xúc thì nó bông bột, manh động, sốc nổi, mà hễ bông bột, manh động, sốc nổi thì các vị nghe hình dung mấy từ đó các vị thấy mệt rồi? Bông bột, nông nổi, sốc nổi, manh động, mà chính anh Hành Xã này kèm cái khả năng gọi là bình ổn, điện mà còn có ổn áp, điện mà còn có ổn áp thì Hành Xã là khả năng bình ổn cảm xúc. Thì có khả năng này thì anh mới làm được việc này, việc kia.

Ví dụ như bây giờ anh đang lãng xãng, lãng xãng, nhưng mà khi anh đi ngang tượng Phật cái lòng anh nó chùng xuống, đấy. Thì cái chùng đó cũng phải là nhờ có sự can thiệp của 25 Tâm Sở, mà trong đó có Xả, có, có xả mới bình ổn, mình đang lớn tiếng mà gặp ông Nội, gặp bà Má mình đi ngang mình gặp người lớn trong nhà đi ngang cái mình phải chùng xuống, đó là khả năng bình ổn cảm xúc? Đó là Xả. Đó là khả năng rất là cần thiết. Nhớ nha. Thì trưởng thành là gì? Trưởng thành là người có khả năng bình ổn, bình ổn cảm xúc, một người lớn không có khả năng bình ổn cảm xúc thì người lớn đó chỉ là hải nhi tóc bạc, đưa con nít sống lâu thôi. Nhớ nha. Cho nên nhiều lần và rất nhiều lần tôi nói trong tiếng Mỹ: eight là con số tám mà cộng với y, tiếng Mỹ kêu là oai là y dài, tiếng mỹ đọc là oai, Pháp đọc là y, Mỹ đọc là oai, viết ra nó là y dài, nhưng mình đọc là why là tại sao? Cho nên một cái người đầu 8 tuổi nhưng mà biết Why, biết thắc mắc tại sao ta phải làm vậy hoặc là bây giờ ta phải làm sao? Một là tại sao ta phải làm vậy, hai là bây giờ ta phải làm sao? Tại sao nó là như vậy, nó như vậy thì ta phải làm sao? Đại khái là biết đặt dấu hỏi, thì đầu một đứa bé 8 tuổi mà nó cộng với cái why thì ra eighty nó là một người trưởng thành, trong khi đó một ông già 80 mà không biết thắc mắc, không biết đặt dấu hỏi, lúc bảy giờ số 8 nó mất đi cái oai đằng sau, tám mươi lúc bảy giờ thành tám tuổi, chỉ là hải nhi tóc bạc thôi, phải có khả năng kiểm soát, tự chế, tự kiểm, quan trọng lắm. Thì 25 Tâm Sở Tịnh Hảo đó là những thành tố tâm lý tích cực, khi chúng cộng hưởng, cộng sinh, cộng tác, với nhau, cộng với 13 Tâm Sở Trung Tính thì chúng sẽ giúp chúng ta có một trạng thái tâm gọi là đa dụng, đắc dụng, làm việc gì cũng được hết, làm việc khó, làm việc lành, làm việc tự lợi và lợi tha đều được. Còn khi mà thiếu 25 cái này khó lắm và tôi nhắc lại lần nữa, nhiều người không học giáo lý hoặc thiếu đời sống tâm linh, không biết tư duy, họ chỉ coi nặng Quả lành, mà họ không biết cái Nhân lành là cái gì. Thật ra bậc chúng sanh như mấy bậc: một chỉ quan tâm đến quả lành thôi, thích hưởng thụ, thích sung sướng, thích tiện nghi, thích lựa là, êm ấm, tiếng tăm, quyền lực, tình yêu, chức vụ, đó cái hạng đầu tiên chỉ biết hoặc là tối thiểu thấp kém nhất đó là gì, thích ăn ngon, thích ngủ êm, ngủ ấm, ngủ mềm, đó là hạng thứ nhất chỉ biết lưu tâm đến quả lành. Cái hạng thứ hai cao cấp hơn, là biết quan tâm đến nhân lành, biết làm lành tránh ác, nhưng mà để làm chi? vấn đề để làm chi mới ghê, để làm chi? cũng để trốn khổ tìm vui, y như ông số một vậy, ông số một cả đời ông chỉ làm mọi chuyện ác để mà trốn khổ tìm vui. Còn ông thứ hai khá hơn, ông thứ hai không làm chuyện ác mà ông làm việc thiện tránh ác có mục đích y chang như ông thứ nhất trốn khổ tìm vui, chỉ có cái hạng thứ ba mới đặc biệt, nó làm lành lánh ác nhưng mà không phải để trốn khổ tìm vui, nó không quan tâm đến quả lành mà nó chỉ quan tâm đến cái chuyện là ta có đang sống với nhân lành hay không, bởi vì cái niềm vui do nhân lành đem lại, nó lớn hơn niềm vui do quả lành đem lại. Ví dụ như mình đang giữ giới, đang ngồi thiền đang học giáo lý, đang bố thí đang cung kính, đang phục vụ, thì niềm vui đó chỉ là bậc thượng trí mới thấy được, còn cái bậc hạ căn họ không có thấy được niềm vui đó, họ không có thấy được cái chuyện mà tốn tiền móc ra sao mà sướng được, phải nhận mới sướng chứ, trúng số sướng, áp phe thành công sướng, đúng không? kiếm được mớ bạc tỷ sướng, chứ tự nhiên tốn bạc tỷ làm sao vui được, bởi vì cái căn cơ của họ chỉ dừng lại ở cái quả thôi, họ chỉ đam mê cái quả lành chứ họ không có đủ sức họ thưởng thức, enjoy, hưởng thụ, tận hưởng cái niềm vui của nhân, mà cái chuyện này quý vị phải tin, bắt buộc phải tin là vì các vị phải đồng ý với tôi chỗ này là tùy thuộc vào cái trình độ văn hóa, trình độ giáo dục, trình độ tư duy, cái nhân cách của mỗi người mà cái trình độ thưởng thức đời sống khác nhau, khác nhau nhiều lắm. Tôi ví dụ, người Âu Mỹ theo tôi biết, họ không có vụ mà ăn nhậu, ói mửa, la hét, đập bàn, xô ghế, gây lộn như mình, họ cũng uống rượu, nhưng tìm được bên xã hội Âu Mỹ cái chuyện mà thằng David, thằng Robert, thằng John, thằng Dennis mà uống rượu mà

LƯU Ý: BẢN NHÁP CHƯA HIỆU ĐỊNH – XIN TRÁNH IN ẨM PHỔ BIÊN

làm cả làng ai gặp cũng kiên dè, nề mặt có không? NO, NO, bên đây cái kiểu đó không có, bên đây họ cũng y như mình, cũng ăn uống nhậu nhẹt cũng tùm lum y như mình mà họ không có làm phiền người khác. Họ coi cái chuyện mà không làm phiền người khác là một hạnh phúc, bởi vì làm phiền xóm làng nó khinh ghét, coi thường, rồi cảnh sát, rồi pháp luật dây dưa mệt lăm cáo tụng mệt lăm, họ vui việc của họ thôi. Còn mình thì sao? Mình thì phải nhậu nhẹt, rồi la hét, đấm đá, rồi ngay cả cái kiếm tìm của mình nó cũng khác Âu Mỹ là sao? Tôi xin lỗi tôi không có ý tôi mặt sát què hương, nhưng tôi chỉ mượn cái hình ảnh đó để nói. Tôi đâu có nghĩ quý vị trong Zoom này giống vậy đâu, trong zoom này đâu có ai uống rượu, đâu có ai đánh lộn, đâu có ai đi săn bắt hái lượm đâu, nhưng mà tôi muốn nói rằng tùy vào cái trình độ, tùy vào cái điều kiện của mỗi người, trình độ văn hóa và điều kiện tài chánh của xã hội mà chúng ta có một cái kiểu thưởng thức đời sống không giống nhau, đó là nói theo đời, nói theo đạo, là tùy theo cái phước duyên, cái trình độ, cái căn cơ mà có người thì coi nặng cái quả, sợ quả xấu, mê quả lành, nhưng mà lúc sống thì bất chấp thiện ác, đày, cái vấn đề nó nằm chỗ đó, mê quả thiện, sợ quả xấu mà còn nhân lành thì làm biếng tạo mà nhân xấu thì bất chấp. Hạng thứ hai cũng thích trốn khổ tìm vui, nhưng mà đặc biệt làm lành, lánh ác. Hạng thứ ba, hạng cao cấp nhất, chán thiện, chán ác, chán khổ, chán vui là vì sao? Cái quả ác người ta ghét đã đành rồi, quả ác khổ ai mà mê mà nhân ác vì sao người ta cũng ngán là bởi vì cái bất thiện khi đang có mặt thì mình khổ mà nó lại là nhân cho quả khổ, đó là cái bất thiện, nên người ta chán đúng, mà tại sao cái thiện người ta cũng chán, là bởi vì cái thiện nó cho cái quả luân hồi, mà cái quả đó không có bền, là một, thứ hai cái quả thiện mình thấy nó ngọt là vì mình vô minh, chứ nếu mình có trí mình thấy tất ra không có gì ngọt hết là vì sao? Là vì do tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý, môi trường sống mà mình sanh ra trong cảnh giới nào, ở trong cảnh giới đó cái nhu cầu sống nó ra sao, thì hễ mà cái nhu cầu sống đó nó được đáp ứng thì mình bèn gọi đó là hạnh phúc. Thí dụ khi mình làm bò được ăn cỏ tươi, cỏ non thì đó là hạnh phúc, chứ còn nếu mà bây giờ mà cho quý vị ăn cỏ non, cỏ tươi, một bó cỏ vậy 50 triệu quý vị có ăn không? không, bó cỏ 1 tỷ cũng không thể nào, thà chén cơm nguội ăn với cháo mà còn có lý, chớ bây giờ bó cỏ này mà 50 tỷ thôi tôi mua cho ông ăn mình đâu có ăn được bởi vì mình đâu phải là con bò, đúng không? cho nên mình phải suy nghĩ, tại sao có hạnh phúc và đau khổ là vì mình tái sanh vào cảnh giới nào, ở cảnh giới đó mình có những nhu cầu khác nhau và khi nhu cầu đó được đáp ứng thì mình bèn gọi là hạnh phúc. Như vậy thì nếu mà nói rọt ráo tại sao bậc thượng trí người ta coi thường cả cái thiện lẫn cái ác cả sướng lẫn khổ là vì sao? là vì cái ác nhân ác là khổ, quả khổ là đúng rồi, nhưng mà cái nhân thiện quả thiện cũng ngán bởi vì quả thiện không có bền, thứ hai nữa là nó có gì đâu mà mê, nó có gì đâu mà mê. Trong cảnh giới loài người có được cái nhà vậy là may mắn, có được cái nhan sắc, chiều cao, trọng lượng, màu da, hàm răng, lông mi, vàng trán, mái tóc, màu tóc, màu mắt như vậy là số một nhưng mà nếu mà mình về trời, trên trời mà nhìn xuống một cái nhân vật số một của hành tinh này họ mưa không kịp, mưa không kịp lấy khăn giấy, coi trong Trường bộ kinh, kinh Tệ túc, coi coi phải không? coi kinh Tệ túc có 32 bài, coi bài kinh Tệ túc, chư thiên ở trên đó họ nhìn người số một của hành tinh mình họ mưa không kịp, không kịp lấy khăn giấy, mà mình dưới đây trời đất ơi nào là nam vương, mỹ nữ, hoa hậu, 6 múi, 3 vòng, rồi cơ bắp, tùm lum hết rồi phân biệt, chứ còn trên kia coi không có ra gì hết. Chính vì mình sanh ra trong cảnh giới này, cho nên khi mà những cái nhu cầu, hoặc là cái thị hiếu, cái khẩu vị ở dưới đây mà nó được thỏa mãn, được giải quyết thỏa đáng thì mình bèn gọi nó là hạnh phúc, chỉ vậy thôi, hiểu như vậy thì đương nhiên là mình có cái nhìn rất là khác về bản thân, khác về cuộc đời, nhớ. OK. Chúc các vị một ngày vui và hẹn nhau ngày thứ ba.